

Església de Santa Maria

Montmeló

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer de Santa Maria, núm. 1

Coordenades:

Latitud: 41.550066478783
Longitud: 2.2491905093193
UTM Est (X): 437383
UTM Nord (Y): 4600095

Classificació

Número de fitxa: 08135 - 2
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle: XI-XX
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: IBARS PÉREZ, Gemma i CASTEJÓN VIDAL, Pol (2011). Catàleg del patrimoni arqueològic i arquitectònic de Montmeló. Text Refós. Ajuntament de Montmeló.
Data aprovació: dj., 08/03/2012 - 12:00
Número inventari: IPA 15659
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Religíós
Titularitat: Privada
Titular: Bisbat de Terrassa (Carrer de Vinyals, núm. 47; 08221 - Terrassa)
Fitxes associades:

Campanar de l'església de Santa Maria

Pintures romàniques de l'església de Santa Maria

Subsòl de l'església de Santa Maria

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 09/01/2024 - 08:51

Descripció

L'església parroquial de Santa Maria de Montmeló és d'una sola nau, de planta rectangular, capçada a tramuntana amb diferents rescuts de la coberta, que està feta de teules àrabs a dues aigües, amb el carener perpendicular a la façana principal.

L'església ha estat objecte d'una restauració, que n'ha eliminat l'antiga façana neoclàssica, que tenia el portal de llinda recta, un ull de bou i un capcer ondulat que cobria el carener. Actualment, hi ha un portal adovellat fet de dovelles de pedra vermella sobre el qual se situa una cornisa motllurada i, per damunt, set arcs cecs de mig punt. L'ull de bou ha estat cobert per una finestra de mig punt d'una esqueixada. La cornisa motllurada ha estat eliminada i resta inacabada.

L'interior de la nau és de volta de canó reforçada per arcs torals, que transmeten les càrregues a pilastres adossades, que estan coronades per senzills capitells compostos. Aquest s'uneixen a una cornisa motllurada que segueix tot el perímetre de la nau i n'interrelaciona tots els elements. L'església disposa de diverses capelles laterals i està encapçalada per un absis quadrat.

Està bastida a partir de l'ampliació d'una església romànica del segle XII, de la qual se'n conserven alguns elements integrats a la nova construcció. Aquesta s'amplia enderrocant el mur nord de l'església romànica i utilitzant el mur sud per situar-hi la façana principal. El parament és de paredat arrebossat en les façanes laterals i filades de carreus a la façana principal.

El temple anterior era de planta rectangular amb la façana orientada a ponent i capçada a llevant per un absis semicircular amb coberta de quart d'esfera. Aquest absis es manté en l'actual construcció, transformat en capella lateral. És fet amb varies filades de carreus sense escairar sobre un sòcol lleugerament atalussat i només disposa de dues petites obertures situades a la part baixa; s'obre a la nau, a l'interior, per mitjà d'un doble arc triomfal fet de dovelles petites, ben escairades. En el brancal esquerre de l'arc s'hi conserva un petit capitell de tipus visigòtic; segons la decoració de les dues cares visibles, es tracta d'una senzilla tija central acabada en volutes, probablement reutilitzat de l'església primigènia del segle X. En aquest absis es conserven les restes de pintura de l'època.

El campanar se situa a l'angle sud-occidental de la nau, a l'esquerra de la façana i integrat a aquesta. Està format per dos cossos superposats. El cos inferior és d'origen romànic fet amb filades regulars de pedres amb carreus cantoners. Disposa de diversos cloquers d'arc de mig punt. És cobert pel cos de les campanes del segle XVIII amb obertures de mig punt fetes de maons a plec de llibre. La coberta és del tipus piramidal.

Història

L'any 945, s'esmenta l'existència del temple, dins l'acta de consagració de l'església del monestir de Sant Pere de les Puel·les, feta pel bisbe Guilarà, que diu que vol que ben aviat tingui prevere propi. Un altre document, de l'any 991, acredita la pertinença a Sant Pere de les Puel·les. En ell es reconeixen les dotalies

del cenobi, després de la destrucció de Barcelona per Almansor, l'any 985.

Durant molts segles, el domini de l'església comporta nombrosos enfrontaments entre el bisbe de Barcelona i l'abadessa del monestir de les Puel·les. Fins el punt de cedir el domini al Papa.

Bibliografia

AA.DD (1991). Santa Maria de Montmeló. Dins A. Pladevall (coord.). *Catalunya romànica*, vol. XVIII, (pp. 383-386). Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

CARRASCO, Maria Antonia; GUASCH, Manel i UMBERT, Josep (1995). *L'església de Santa Maria de Montmeló: 1050 anys*. Centre d'estudis Montmeló.

CARRASCO MARTÍ, Maria Antonia (2019). *Redescobrim l'església de Santa Maria de Montmeló*. Jornades Europees del Patrimoni. Ajuntament de Montmeló i Centre d'Estudis Montmeló.

CARBONELL ESTELLER, E. (1974). *L'art romànic a Catalunya: segle XII*; vol. II. Barcelona: Edicions 62.

FERNÁNDEZ TORREGROSSA, A. (1946). *Breve historia de Montmeló*. Barcelona.

FERNÁNDEZ, A.; PIÑERO, A.; UMBERT, J. (1994). *Aproximació a la història de Montmeló: segles IX-X*. Centre d'Estudis de Montmeló.

FERNÁNDEZ, A.; PIÑERO, A.; UMBERT, J. (1994). *Aproximació a la història de Montmeló: segles X-XII*. Centre d'Estudis de Montmeló.

IBARS PÉREZ, Gemma i CASTEJÓN VIDAL, Pol (2011). *Catàleg del patrimoni arqueològic i arquitectònic de Montmeló*. Text Refós. Ajuntament de Montmeló.

MARTÍ BONET, J.M. (1981). *Catàleg monumental de l'arquebisbat de Barcelona*. Vallès oriental, vol. I. Barcelona.

MAS, J. (1921). *Notes històriques del bisbat de Barcelona, XIII*.

MONREAL TEJADA, L. (1948). *La primitiva iglesia de Montmeló y sus pinturas románicas*. Granollers.

UMBERT, J.; PIÑERO, A. (2000). *Antonio Aymar y Puig*. Centre d'estudis Montmeló, núm. XX.

VILA i CARBASSA, Josep Maria (nn.cc). *Memòria de l'excavació arqueològica realitzada a l'església de Santa Maria de Montmeló (Vallès oriental)*, juny-juliol de 1997.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.](#)

[Memòria de l'excavació arqueològica realitzada a l'església de Santa Maria de M...](#)

